

15.08.2017

Asia/8

§ 26

Kaupunkiympäristölautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle: talousarvioaloite metrolinjojen jatkamisesta myöhempään

HEL 2017-003237 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi seuraavan lausunnon kaupunginhallitukselle:

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL) vastaa joukkoliikenteen järjestämisestä Helsingissä. HSL suunnittelee liikenteen ja tilaa joukkoliikennepalvelut operaattoreilta. Metroliikenteen osalta HSL tilaa liikenteen tuotannon Helsingin kaupungin liikennelaitokselta (HKL). Päätös metron yöliikenteen lisäämisestä kuuluu HSL:n toimivaltaan.

Helsingin kaupungin talousarvioon varataan joukkoliikennepalveluille yksi määräraha. Se on HSL:n toiminnan alijäämän kattamiseksi. Summaa kutsutaan myös kuntaosuudeksi. HSL:n perussopimuksen mukaan HSL rahoittaa toimintansa lipputuloilla, jäsenkuntien kuntaosuuksilla, valtion avustuksilla ja muilla tuloilla. Jäsenkunnille kohdistetaan kuntayhtymän eri tehtävistä aiheutuvat kulut palvelujen käytön mukaisesti. Lipputulot kohdistetaan kunnittain kuntakohtaisen lipputulokertymän perusteella. Kuntaosuuksilla katetaan kullekin kunnalle kohdistettujen kulujen ja tuottojen erotus.

Määrärahan mitoitus Helsingin budjetissa perustuu HSL:n valmistelemaan alustaviin toiminta- ja taloussuunnitelmiin. HSL ei ole varautunut vuosien 2018–2020 suunnitelmissaan laajentamaan metron liikennöintiä nykyistä myöhemmäksi.

Aiempaan metroliikenteen liikennöintiä jatkamista koskevan valtuustoaloitteeseen (diaarinumero HEL 2017-002207) HSL on vastannut seuraavaa:

”Kokeilun aikana kerättiin tietoa sekä metrosta että busseista. Selvityksissä havaittiin viikonloppun yöliikenteestä se, että matkustajamäärä vähenee klo 22–02 ja nousee sitten klo 3–4.30. Tämä ei ole taloudellista joukkoliikennettä, koska metron kapasiteetti on suuri ja asemien ylläpitotunnit kalliita.

Yömetrolle riittävä matkustajamäärä on viikonloppuisin pikkujoulukaudella marras-joulukuussa sekä joinakin erityisinä öinä kuten uutena vuotena ja vappuna. Tuolloin metron liikennöinti vähentää N-linjojen kaksoislähtöjen tarvetta, joten metroa on järkevää liikennöidä klo 23.30–1.30 välisenä aikana.

15.08.2017

Tarkkaa metroliikenteen lopettamisaikaa ja siirtymistä N-linjoihin tullaan selvittämään ensi talvena, kun länsimetro on liikenteessä. Kyse on aikataulun säätämisestä 20–30 minuutilla eikä yömetroliikenteen jatkamisesta.”

Samaan valtuustoaloitteeseen kaupunkisuunnittelulautakunta totesi 9.5.2017 omalta osaltaan, että HSL:n olisi hyvä yhteistyössä Helsingin ja Espoon kanssa tutkia vielä mahdollisuudet metron liikenteen jatkamisesta ja tehdä yhteenveto vuosina 2013–2014 kokeilussa olleen jatkettun yöliikenteen kokemuksista. Näiden selvitysten jälkeen voidaan arvioida joukkoliikenteen palvelutason ja taloudellisuuden näkökulmista.

Kaupunkiympäristölautakunta toteaa talousarvioaloitteesta, että HSL:n tulee yhteistyössä Helsingin ja Espoon kanssa tutkia vielä mahdollisuudet metron liikenteen jatkamisesta ja tehdä yhteenveto vuosina 2013–2014 kokeilussa olleen metron jatkettun yöliikenteen kokemuksista. Näiden selvitysten jälkeen voidaan arvioida metron yöliikenteen lisäämistä joukkoliikenteen palvelutason ja taloudellisuuden näkökulmista.

Yömetron kannattavuuden selvittämisessä tulee huomioida myös vaihtoehto että yöbussien runkolinjoista luovutaan ja yöbussit toimivat keskeisiin metroasemiin tukeutuvina alueellisesti kokoavina liityntälinjoina.

Käsittely

Esittelijä muutti ehdotustaan Tuomas Rantasen vastaehdotuksen mukaisesti.

Vastaehdotus:

Tuomas Rantanen: Lisätään esitykseen virke: "Yömetron kannattavuuden selvittämisessä tulee huomioida myös vaihtoehto että yöbussien runkolinjoista luovutaan ja yöbussit toimivat keskeisiin metroasemiin tukeutuvina alueellisesti kokoavina liityntälinjoina"

Kannattaja: Silvia Modig

Lautakunta hyväksyi esittelijän muutetun ehdotuksen.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Markku Granholm, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37121
markku.granholm(a)hel.fi

Liitteet

1 Nyholm Henrik ym. talousarvioaloite Kvsto 15.3.2017 asia 13

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta antaa seuraavan lausunnon kaupungin-
hallitukselle talousarvioaloitteesta.

Lausunto

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL) vastaa joukkoliikenteen järjestämisestä Helsingissä. HSL suunnittelee liikenteen ja tilaa joukko-
liikennepalvelut operaattoreilta. Metroliikenteen osalta HSL tilaa liikenteen tuotannon Helsingin kaupungin liikennelaitokselta (HKL). Päätös metron yöliikenteen lisäämisestä kuuluu HSL:n toimivaltaan.

Helsingin kaupungin talousarvioon varataan joukkoliikennepalveluille yksi määräraha. Se on HSL:n toiminnan alijäämän kattamiseksi. Summaa kutsutaan myös kuntaosuudeksi. HSL:n perussopimuksen mukaan HSL rahoittaa toimintansa lipputuloilla, jäsenkuntien kuntaosuuksilla, valtion avustuksilla ja muilla tuloilla. Jäsenkunnille kohdistetaan kuntayhtymän eri tehtävistä aiheutuvat kulut palvelujen käytön mukaisesti. Lipputulot kohdistetaan kunnittain kuntakohtaisen lipputulokertymän perusteella. Kuntaosuuksilla katetaan kullekin kunnalle kohdistettujen kulujen ja tuottojen erotus.

Määrärahan mitoitus Helsingin budjetissa perustuu HSL:n valmistele-
miin alustaviin toiminta- ja taloussuunnitelmiin. HSL ei ole varautunut vuosien 2018–2020 suunnitelmissaan laajentamaan metron liikennöintiä nykyistä myöhemmäksi.

Aiempaan metroliikenteen liikennöintiä jatkamista koskevan valtuus-
toaloitteeseen (diarinumero HEL 2017-002207) HSL on vastannut seuraavaa:

”Kokeilun aikana kerättiin tietoa sekä metrosta että busseista. Selvityk-
sissä havaittiin viikonlopun yöliikenteestä se, että matkustajamäärä vä-
henee klo 22–02 ja nousee sitten klo 3–4.30. Tämä ei ole taloudellista
joukkoliikennettä, koska metron kapasiteetti on suuri ja asemien ylläpi-
totunnit kalliita.

Yömetrolle riittävä matkustajamäärä on viikonloppuisin pikkujoulukau-
della marras-joulukuussa sekä joinakin erityisinä öinä kuten uutena
vuotena ja vappuna. Tuolloin metron liikennöinti vähentää N-linjojen

kaksoislähtöjen tarvetta, joten metroa on järkevää liikennöidä klo 23.30–1.30 välisenä aikana.

Tarkkaa metroliikenteen lopettamisaikaa ja siirtymistä N-linjoihin tullaan selvittämään ensi talvena, kun länsimetro on liikenteessä. Kyse on aikataulun säätämisestä 20–30 minuutilla eikä yömetroliikenteen jatkamisesta.”

Samaan valtuustoaloitteeseen kaupunkisuunnittelulautakunta totesi 9.5.2017 omalta osaltaan, että HSL:n olisi hyvä yhteistyössä Helsingin ja Espoon kanssa tutkia vielä mahdollisuudet metron liikenteen jatkamisesta ja tehdä yhteenveto vuosina 2013–2014 kokeilussa olleen jatkettun yöliikenteen kokemuksista. Näiden selvitysten jälkeen voidaan asiaa arvioida joukkoliikenteen palvelutason ja taloudellisuuden näkökulmista.

Kaupunkiympäristölautakunta toteaa talousarvioaloitteesta, että HSL:n tulee yhteistyössä Helsingin ja Espoon kanssa tutkia vielä mahdollisuudet metron liikenteen jatkamisesta ja tehdä yhteenveto vuosina 2013–2014 kokeilussa olleen metron jatkettun yöliikenteen kokemuksista. Näiden selvitysten jälkeen voidaan arvioida metron yöliikenteen lisäämistä joukkoliikenteen palvelutason ja taloudellisuuden näkökulmista.

Esittelijän perustelut

Talousarvioaloite

Valtuutettu Henrik Nyholm ja 4 muuta kaupunginvaltuutettua ovat tehneet 15.3.2017 seuraavan talousarvioaloitteen:

Helsingissä kokeiltiin viikonloppuöiden pidempää liikennöintiä vuonna 2014. Kokeilussa perjantai- sekä lauantaiöinä metro liikennöi kello 1.30 asti. Liikennetiheys yöliikenteessä oli 20 minuuttia molemmilla metrohaaroilla eli 10 minuuttia yhteisellä osuudella Ruoholahden ja Itäkeskuksen välillä.

Kokeilu osoitti palvelun olevan tervetullut ja helpotti erityisesti vuorotyötä tekevien työmatkoja. Metrolinjasto on joukkoliikenteen pääväylä, etenkin Itä-Helsinkiin. Pääväylän laajemmalla ja tehokkaammalla käytöasteella on laajasti myönteisiä vaikutuksia. Metrojen pidempi liikennöinti juuri viikonloppuisin olisi luontevaa koska myös ihmiset ovat liikkeellä viikonloppuisin pidempään. Metrot tuovat yöliikennöintiin ison kapasiteetin, jota on myös erityisillä juhlapäivillä mahdollista vaivattomasti lisätä.

Vuoden 2014 kokeilun vuotuiset kustannukset olivat noin 430 000 euroa. Kokeilusta viisastuneena on kuitenkin varattava lisärahaa muun

15.08.2017

muassa metron operointiin ja siivoukseen. Yövuorot tulee olla kuljettajille lisävuoroja eikä pakotettuja ja kuljettajia tulee kuulla palvelun kehittämisessä. Tietty määrä bussien yölinjoja on myös säilytettävä kulkemaan yhtä aikaa metron kanssa. Näin esimerkiksi useat Itä-Helsinkiin matkaavat yöbussilinjat toimisivat myös liityntälinjoina pidennetylle metron liikennöinnille.

Metrovaylän laajentuessa Espooseen on selvitettävä Espoon halukkuus osallistua yömetroliikenteeseen ja sen kustannuksiin sekä Helsingin puolella Lauttasaaren aseman soveltuvuus yömetroliikenteeseen ilman liikennöintiä Espooseen.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että Helsinki varaa riittävät määrärahat metroliikenteen jatkamiseen perjantai- ja lauantaiöinä kello kahteen saakka metrolinjaston puitteet huomioiden.

Lausuntopyyntö

Kaupunginkanslia on pyytänyt kaupunkiympäristölautakuntaa antamaan talousarvioaloitteesta lausunnon kaupunginhallitukselle 31.8.2017 mennessä. Lausunto on pyydetty myös HKL:n johtokunnalta.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Markku Granholm, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37121
markku.granholm(a)hel.fi

Liitteet

1 Nyholm Henrik ym. talousarvioaloite Kvsto 15.3.2017 asia 13

Oheismateriaali

1 Allekirjoitettu Nyholm Henrik ym. talousarvioaloite Kvsto 15.3.2017 asia 13

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano